

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської
філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Методика роботи
з арабськими філологічними текстами»

Спеціальність: В11 (035) Філологія

Спеціалізація: В11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

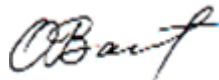
Освітня програма: Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Рибалкін Сергій Валерійович
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс покликаний навчити студентів роботі з арабськими філологічними текстами, присвяченими питанням мовознавства, літературознавства, перекладу, лексикології та інших дотичних дисциплін.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є ознайомлення студентів із принципами опрацювання арабомовних першоджерел, що торкаються різностороннього спектру філологічних дисциплін. У результаті освоєння курсу студент краще розумітиме не лише принципи функціонування тексту арабською мовою, але й погляди автохтонних дослідників на означене питання.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> • Специфіку арабських філологічних розвідок та їхню відмінність від подібних праць іншими мовами; • Особливості філологічного тексту з позицій перекладознавства; • Тематику і різновиди арабських філологічних праць, тонкощі їхньої структури та стилістики; • Професійну філологічну термінологію арабською мовою; • Методику роботи з філологічними розвідками різного обсягу та спрямування; • Лексичні, граматичні та стилістичні проблеми при перекладі арабського філологічного тексту. Повинен вміти: <ul style="list-style-type: none"> • Ефективно визначати ключову думку та головні ідеї арабських філологічних праць; • Правильно добирати перекладацькі трансформації при відтворенні філологічного тексту іншою мовою; • Здійснювати порівняльний аналіз філологічних розвідок у мові оригіналу та перекладу; • Відтворювати арабською мовою окреслену філологічну проблематику з питань мовознавства, літературознавства та інших дисциплін; • Точно реферувати арабською та українською мовою зміст і конотації обраного філологічного тексту.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

	<ul style="list-style-type: none"> - ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. - ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. - ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. - ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. - ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. - ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). - ЗК 11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні. - ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). - ЗК 13. <i>Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.</i> - ЗК 14. <i>Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах.</i> - ЗК 15. <i>Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу.</i> - ЗК 16. <i>Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність.</i> <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. - ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. - ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/ або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. - ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. - ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. - ФК 9. <i>Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях.</i> - ФК 10. <i>Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами.</i> - ФК 12. <i>Здатність застосовувати прийоми забезпечення якості перекладу (вичиткування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).</i>
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 6 годин. Практичні заняття – 24 години. Самостійна робота – 60 годин.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Термінологічний апарат арабських філологічних текстів; 2. Методика роботи з філологічними працями арабською мовою; 3. Види і жанри філологічних розвідок, особливості їхньої композиційної організації; 4. Порівняльна специфіка арабських філологічних текстів; 5. Лексичні та граматичні трансформації при перекладі праць з мовознавства, літературознавства, лексикології, стилістики мови, перекладознавства;
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи семестрового контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю: <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; - методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. 2. Методи проміжного контролю – відбуваються у безрезні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа. 3. Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

	<p>4. Методи <i>підсумкового</i> контролю – залік.</p> <p>5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за <i>дистанційною формою</i> навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін!</p>
Передумови вивчення дисципліни	<i>Успішне опанування</i> усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова): Кочубей, Ю.М. 2012. Араб і арабіст Тауфік Кезма (1882-1958). <i>Східний світ</i>. Рибалкін, С.В. 2018. Арабська поезія Магрибу XX-XXI ст. Видавничий центр КНЛУ. Рибалкін. В.С. 2000. Арабська лінгвістична традиція: класичні концепції та їх сучасна інтерпретація. НАН України, Інститут сходознавства ім. Кримського. Хамрай, О.О. 2012. Транскрипція й транслітерація арабомовних текстів: від діакритики до просодичних шаблонів. <i>Східний світ</i>. Хоміцька, О.Г. 2013. Алжирський арабомовний роман: етапи становлення та еволюції. <i>Східний світ</i>. Arabic language and linguistics. 2012. Ed. by Reem Bassiouney & E. Graham Katz. Georgetown University Press. Farghaly, A. 2010. The Arabic Language, Arabic Linguistics and Arabic Computational Linguistics. CSLI Publications. Hasse, D. N. 2020. Influence of Arabic and Islamic Philosophy on the Latin West. <i>Stanford Encyclopedia of Philosophy</i>. Petrova, Y. 2021. The Collection of Arabic Manuscripts at the "VI Vernadsky" National Library of Ukraine in Kyiv. <i>Arabic Christianity between the Ottoman Levant and Eastern Europe</i>. Brill. Qutbuddin, T. 2019. Books on Arabic Philology and Literature: A Teaching Collection focused on religious learning and the state chancery. <i>Treasures of Knowledge: An Inventory of the Ottoman Palace Library (1502/3-1503/4)</i>. Brill.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті Encyclopædia of Islam online. Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі. Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية. Електронна бібліотека зі спеціалізованою літературою. Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології. Інституційний репозитарій. Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ. Офіційний сайт КНЛУ. Arabic Literature in Translation with Reem Bassiouney and M Lynx Qualey. Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا بالعربية («Україна арабською») Спільнота перекладачів арабської літератури ArabLit. Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології.</p>
Форми і способи поточного та семестрового контролю	<p><i>Семестрове оцінювання:</i> аудиторна робота, самостійна робота, МКР.</p> <p><i>Підсумкове оцінювання:</i> залік.</p> <p><i>Умови допуску до заліку:</i> наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.</p>

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.
Завідувач кафедри

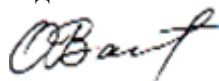

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 11 від «27» квітня 2026 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)